

TAKTO OZNAČENÝ TEXT SI NEOPISUJ, POUZE SE NAD NÍM ZAMYSLI

PONDĚLÍ

GEOMETRIE

ZOPAKUJ SI ZÁKLADNÍ POJMY V GEOMETRII, KE KAŽDÉMU UVEDENÉMU POJMU SI UDĚLEJ (NARÝSUJ) OBRÁZEK!!

BOD

- značí se velkým tiskacím písmenem, musí být u něj symbol +
- při zápisu (ne rýsování) symbol $\in$ „náleží, leží na...“
  - $A \in a$ (bod A leží na přímce a), $K \in p$ (bod K leží na přímce p)

PŘÍMKA

- rovná neomezená „čára“, značí se malým psacím písmenem
- vzájemná poloha 2 přímek:
  - různoběžky (1 společný bod)
  - kolmice (1 společný bod) - zapisujeme $a \perp b$
  - rovnoběžky (žádný společný bod) - zapisujeme $a \parallel b$

POLOPŘÍMKA

- má jeden krajní bod (počátek), druhý bod určuje směr polopřímky
- nelze změřit
- značí se symbolem $\mapsto$ (resp. $\rightarrow$)
- popisuje se dvěma body, kdy záleží na pořadí těchto písmen, první písmeno značí počátek polopřímky ($\mapsto AB$ není totéž jako $\mapsto BA$)

ÚSEČKA

- část přímky ohraničená dvěma body
- popisujeme dvěma body AB, KL, RT,...
- lze změřit - určit délku, zapisujeme $|AB| = 3,4 \text{ cm}$

ÚHEL

- část roviny ohraničená dvěma různoběžkami
- značíme symbolem $\sphericalangle$ a třemi body, kdy prostřední bod je vrchol úhlu
- lze změřit - velikost ve stupních a minutách ($1^\circ = 60'$), zapisujeme $|\sphericalangle AVB| = 34^\circ$
- pravý úhel označujeme symbolem obloučku s tečkou uvnitř (POUZE PRAVÝ ÚHEL!)

KRUŽNICE

- určena středem a poloměrem
- popisujeme malým psacím písmenem
- zapisujeme $k(S; r)$ / označení kružnice a do závorky střed kružnice (ne vždy je to bod S), STŘEDNÍK (čárka s tečkou ;) a velikost poloměru

PRŮSEČÍK

- jeden společný bod dvou různoběžek
- zapisujeme $a \cap b$ (průsečík přímek a a b)

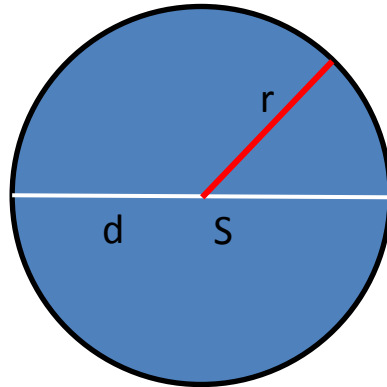
STŘEDA

KRUŽNICE, KRUH

KRUŽNICE je množina všech bodů v rovině, které mají od středu S stejnou vzdálenost rovnou poloměru r . (KRUŽNICE JE JEN TA TENKÁ ČÁRA - ČERNÁ BARVA)

KRUH je množina všech bodů v rovině, které mají od středu S vzdálenost menší nebo rovnou poloměru r . (KRUH JE CELÁ PLOCHA OHRANIČENÁ TENKOU ČÁROU - MODRÁ BARVA VČETNĚ ČERNÉHO OKRAJE)

- kruh i kružnice jsou definovány **STŘEDEM** (libovolný bod, např. $S, K, A, \dots$) a **POLOMĚREM** (značíme r - viz obr. červená barva) resp. **PRŮMĚREM** (značíme d - viz obr. bílá barva)
  - platí $d = 2 \cdot r$ (průměr jsou dva poloměry)

ČTVRTEK - PÁTEK

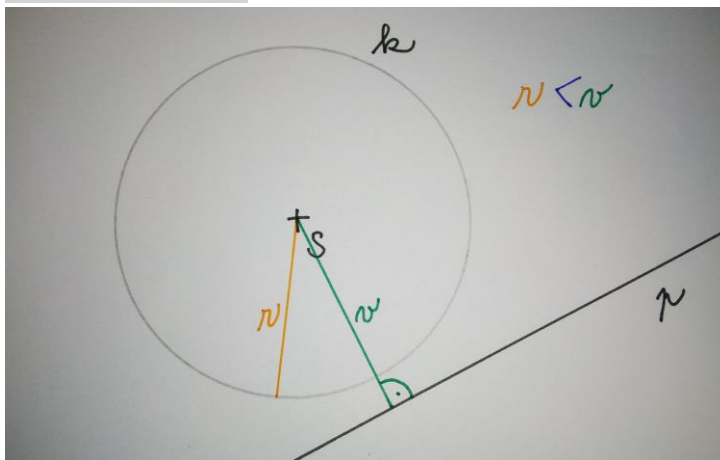
VZÁJEMNÁ POLOHA KRUŽNICE A PŘÍMKY

---

1. ŽÁDNÝ SPOLEČNÝ BOD = vnější přímka kružnice

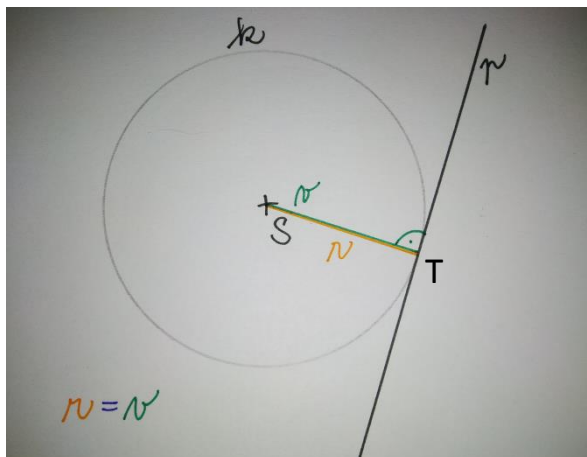
- přímka leží vně kružnice
- vzdálenost přímky (v obr. označena v) od středu kružnice je **větší** než poloměr kružnice (poloměr se značí r)

VZDÁLENOST PŘÍMKY OD STŘEDU KRUŽNICE SE URČÍ JAKO DÉLKA KOLMICE PROCHÁZEJÍCÍ STŘEDEM KRUŽNICE

2. JEDEN SPOLEČNÝ BOD = tečna

- přímka se kružnicí dotýká v jednom bodě $\Rightarrow$ bod dotyku T
- vzdálenost přímky od středu kružnice je **stejná** jako poloměr kružnice
- přímka se nazývá **tečna**
- tečna musí být **KOLMÁ** na poloměr kružnice

3. DVA SPOLEČNÉ BODY = sečna

- přímka má s kružnicí dva společné body
- vzdálenost přímky od středu kružnice je **menší** než poloměr kružnice
- přímka se nazývá **sečna**
- kružnice na sečně vymezuje úsečku = **TĚTIVU** AB
- nejdelší tětiva (prochází středem kružnice) = **PRŮMĚR** kružnice XY

